

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ŁACIŃSKI I KULTURA
ANTYCZNA
POZIOM ROZSZERZONY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MKL-R1**

MAJ 2017

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–30)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski i komentowanie tekstu oryginalnego.	Zdający: 1.1. rozpoznaje formy morfologiczne [...] oraz ich funkcje semantyczne i zastosowanie składniowe; 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] sztuki [...]. 2.1. dokonuje samodzielnego przekładu na język polski łacińskiego tekstu, korzystając ze słownika łacińsko-polskiego, oddaje w przekładzie ogólny charakter i funkcję tłumaczonego tekstu; znajduje właściwe polskie odpowiedniki leksykalne dla łacińskich wyrazów i struktur; stosuje poprawne techniki przekładu; redaguje przekład spójny i poprawny stylistycznie; 2.3. wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu kultury antycznej do sporządzenia przekładu [...].

Przykładowe tłumaczenie

Marek Atyliusz Regulus, gdy jako konsul w Afryce został pojmany w zasadzce, gdy naczelnym wodzem był Hamilkar, został wysłany do senatu, złożył przysięgę, że sam powróci do Kartaginy, jeśli jacyś szlachetnie urodzeni jeńcy nie zostaliby zwrócenii Kartagińczykom. Gdy przybył on do Rzymu, dostrzegł pozór korzyści, lecz uznał go, jak rzecz pokazuje, za fałszywy. A był on taki [pozór korzyści]: pozostać w ojczyźnie, przebywać w domu, z żoną, z dziećmi. Cóż więc uczynił? Przybył do senatu, przedstawił to, co mu polecono, sprzeciwił się temu, żeby wypowiedzieć opinię; dopóki jest związany przysięgą wrogów, [powiedział], że nie jest senatorem. Zaprzeczył, że nawet oddanie jeńców jest rzeczą korzystną; [powiedział] że są oni bowiem młodymi ludźmi i dobrymi wodzami, a on sam już zmęczony starością. Gdy [ponieważ] jego powaga miała decydujące znaczenie, jeńcy zostali zatrzymani, a on sam powrócił do Kartaginy.

Schemat punktowania

Lp.	Zdanie	Elementy podlegające ocenie	Punktacja cząstkowa	Punktacja maksymalna
1.	M. Atilius Regulus, cum consul [...] in Africa ex insidiis captus esset imperatore [...] Hamilcare, iuratus missus est in senatum, nisi redditi essent Poenis captivi nobiles quidam ut ... rediret ipse Carthaginem.	Zdanie czasowe, wyrażenie przyimkowe Ablativus absolutus Zdanie główne, participium perfecti passivi Zdanie warunkowe Zdanie dopełnieniowe, składnia nazw miast	0-1-2 0-1 0-1-2 0-1 0-1-2	8
2.	Is cum Romam venisset, utilitatis speciem videbat, sed eam, ut res declarat, falsam iudicavit; quae erat talis: manere in patria, esse domi [...] cum uxore, cum liberis.	Zdanie czasowe, składnia nazw miast Zdanie główne, accusativus duplex Nawiązanie względne, wyrażenie przyimkowe, rzeczownik domus	0-1-2 0-1-2 0-1-2	6
3.	Itaque quid fecit? in senatum venit, mandata exposuit, sententiam ne diceret, recusavit; quamdiu iure iurando hostium teneretur, non esse se senatorem.	Zdanie pytajne niezależne Zdanie główne Zdanie dopełnieniowe Zdanie czasowe, passivum ACI	0-1 0-1 0-1-2 0-1 0-1	6
4.	Atque [...] etiam [...] reddi captivos negavit esse utile; illos enim adulescentes esse et bonos duces, se iam confectum senectute	ACI, passivum [ew. gerundium] ACI ACI, zaimek osobowy	0-1-2 0-1 0-1-2	5
5.	Cuius cum valuisset auctoritas, captivi retenti sunt, ipse Cartaginem rediit.	Zdanie przyczynowe/ czasowe Zdanie główne, passivum Zdanie główne, składnia nazw miast	0-1-2 0-1 0-1	4
6.	Poprawność językowa i stylistyczna przekładu (punkt jest przyznawany za poprawny przekład całego tekstu)		0-1	1
	Razem			30

Zadanie 2. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] życia politycznego: ustrój Aten, Sparty, Rzymu; 2.2. tworzy wypowiedzi z wykorzystaniem popularnych łacińskich terminów np. z literatury, historii.
--	---

Schemat punktowania

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1. – C.

2. – A.

Zadanie 3. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania [...] literatury rzymskiej [...]; 3.1. [...] selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania [...] zadań.
--	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

(A) – Wergiliusz

(B) – Dydona

Zadanie 4. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski [...]. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu [...] życia politycznego [...]; wybranych zagadnień z życia codziennego Greków i Rzymian [...]; 2.2. tworzy wypowiedzi z wykorzystaniem popularnych łacińskich terminów [...]; 3.1. [...] selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania [...] zadań.
--	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa w języku łacińskim: Senatus Populusque Romanus

Przekład: Senat i lud rzymski

Zadanie 5. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe [...] 1.3. dokonuje transformacji gramatycznych [...].
---	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1. – D.
2. – B.

Zadanie 6. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe [...].
---	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

Zdanie 1. – Ablativus absolutus
Zdanie 2. – Accusativus cum infinitivo

Zadanie 7. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1. rozpoznaje formy morfologiczne [...]; 1.3. dokonuje transformacji gramatycznych; [...] stopniuje przymiotniki.
---	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedzi błędne lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

captus esset: coniunctivus plusquamperfecti passivi
diceret: coniunctivus imperfecti activi

Zadanie 8. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2. identyfikuje [...] zdania podrzędne [...].
---	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedzi błędne lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1. – D.
2. – A.

Zadanie 9. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.4. wymienia wyrazy pochodzenia łacińskiego funkcjonujące jako terminy w różnych dziedzinach; dostrzega związki języka polskiego z językiem łacińskim [...].
---	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za jedną poprawną odpowiedź zawierającą wszystkie elementy.
0 p. – za odpowiedź błędną, niepełną lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

declarat
exposuit
retenti

Zadanie 10. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.3. [...] stopniuje przymiotniki [...].
---	--

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

nobilissimus,-a,-um

Zadanie 11. (0–15)

<p>I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi [...]. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.</p>	<p>Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] sztuki [...], literatury greckiej [...], literatury rzymskiej [...]; 1.6. wyjaśnia związki kultury europejskiej [...] z kulturą antyczną – odniesienia do antyku zawarte w najwybitniejszych dziełach literatury, sztuki i architektury europejskiej [...]; 1.7. wskazuje najważniejsze osiągnięcia kultury antycznej [...]; 2.2. tworzy wypowiedzi z wykorzystaniem popularnych łacińskich terminów z różnych dziedzin, np. literatury, historii sztuki [...]; 3.1. dostrzega antyczne źródła konkretnych zjawisk naszej cywilizacji i kultury – samodzielnie analizuje i syntetyzuje treści zawarte w tekstach klasycznych w oryginale i w przekładzie; interpretuje fakty i zdarzenia historyczne, selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań; 3.3. integruje wiedzę z różnych dziedzin do wyrażania i uzasadniania swojego punktu widzenia [...] (wydarzenia z dziedziny kultury).</p>
--	--

Schemat punktowania

Kryterium		Punktacja	
		częstkowa	maksymalna
I. Znajomość kultury antycznej	Wszechstronny i trafny opis zagadnienia (np. cechy charakterystyczne, wpływy, powiązania, zjawiska, przedstawiciele, fakty, zjawiska, daty). Bardzo dobra znajomość problemu. Brak błędów merytorycznych.	6–5	6
	Poprawny opis i dobra znajomość zagadnienia. Drobne usterki merytoryczne.	4–3	
	Pobieżna znajomość zagadnienia, nieliczne błędy merytoryczne.	2–1	
	Brak znajomości zagadnienia; brak odwołań do kultury antycznej, istotne błędy merytoryczne.	0	
II.	Pełna i trafna analiza i interpretacja zagadnienia, jasne wyrażenie własnego stanowiska.	6–5	6
	Poprawna analiza zagadnienia; nieliczne błędy w interpretacji, niewyrażenie własnego stanowiska.	4–3	

Trafność przytaczanych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem	Pobieżna analiza zagadnienia; błędy w interpretacji.	2–1	
	Niewłaściwa analiza i interpretacja zagadnienia lub ich brak.	0	
III. Terminy, wyrażenia	Poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej.	2	2
	Rzadkie, ale poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; nieliczne błędy w pisowni.	1	
	Brak terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; błędne ich zastosowanie; błędy w pisowni.	0	
IV. Język i styl	Język komunikatywny, na ogół poprawna składnia i frazeologia, zgodna z normą fleksja i ortografia.	1	1
	Język niekomunikatywny, niezgodna z normą składnia, liczne błędy ortograficzne.	0	
Razem 15 punktów			